

Naturvernforbundet
i Oslo og Akershus

Naturvernforbundet
i Groruddalen

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
uttalelse@nve.no

Søndre Sandås, 26. august 2022

Høringsuttalelse søknad om vannuttak til snøproduksjon i Grefsen- og Trollvannskleiva i Oslo kommune

Naturvernforbundet i Groruddalen (org.nr 917 251 894) og Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA, org.nr 970 013 555) viser til høring av søknad om vannuttak fra Trollvann til snøproduksjon i Grefsen- og Trollvannskleiva i Oslo kommune, NVEs saksnr. 202004336.

Naturvernforbundet i Groruddalen er Naturvernforbundets lokallag i området for det omsøkte tiltaket. Fylkeslaget NOA har et vedtektsfestet ansvar for å bevare Oslomarkas natur- og opplevelsesverdier til beste for dagens og kommende generasjoner.

Etter vårt syn legger søknaden opp til å videreføre et vannuttak som er uten grunnlag i vannfaglige og biologiske vurderinger. Vannuttakets omfang har samtidig stor negativ påvirkning på friluftslivet i området rundt Trollvann, foruten for aktiviteter direkte knyttet til alpinanlegget.

Etablert praksis er ulovlig og kan ikke legges til grunn for fremtidige vilkår

Av søknaden fremgår det at det har blitt tatt ut vann fra Trollvann til snøproduksjon siden 1970-tallet. I vedtak fra 2007 vurderte NVE at vannuttaket er konsesjonspliktig, men vedtaket har ikke blitt fulgt opp.

Etablert praksis med et vannuttak tilsvarende 1,0 m reguleringshøyde, og den forringede naturtilstand som følger av dette, kan ikke legges som premis for konsesjonen. Konsesjonssøknaden må vurderes uavhengig av den ulovlige praksis som er etablert.

Det savnes faglige vurderinger av vannuttakets påvirkning på naturmiljøet

Det ser ikke ut til at det er gjennomført noen faglige vurderinger av vannkvaliteten og påvirkningen fra alpinanlegget annet enn at det konstateres at vannet er forurenset (turbid (grumset) og kalkholdig).

Det savnes en vannfaglig vurdering av de biologiske effektene av dagens uttak av vann, og en begrunnelse for at vannuttaket kan fortsette omtrent som før. En kvantifisering av lekkasjene fra Trollvann burde vært drøftet og effektene for vannbalansen diskutert.

Vannuttakets omfang har direkte betydning for i hvilken grad friluftslivet påvirkes

Vannuttak til snøproduksjon er positivt for aktiviteter knyttet til alpinanlegget, men har negative virkninger for andre aktiviteter i området. Området rundt Trollvann er et svært viktig friluftslivsområde med høy bruksfrekvens til ulike aktiviteter gjennom hele året¹.

¹ Naturbase, faktaark Trollvann utfartsområde: <https://faktaark.naturbase.no/?id=FK00043368>

Vannuttaket medfører vinterstid usikker is, som begrenser mulighetene for skøyting. Sommerstid er redusert vannstand negativt for aktiviteter som rekreasjon, sosiale aktiviteter, bading og fiske. Redusert vannstand er visuelt skjemmende, sommer som vinter.

Reguleringshøyde og laveste regulerte vannstand er helt avgjørende for hvor store de negative konsekvensene vil være for naturopplevelse og friluftsliv. En drøfting av hvordan et mindre vannuttak kan ivareta alpinanleggets behov samtidig som ulempene reduseres, er fraværende i søknaden.

Forholdet til markaloven

Selv om tiltaket legger til rette for idrettsformål innebærer det et inngrep som krever tillatelse etter markaloven. Tillatelse kan bare gis dersom fordelene ved tiltaket må anses større enn de skader og ulemper tiltaket vil medføre for friluftslivet, naturmiljøet eller de allmenne interesser for øvrig. (ml. § 14-1)

Skader og ulemper for natur og friluftsliv vil variere med hvor stort vannuttak som tillates. Fordeler for idrett (aktivitet i alpinanlegget) relativt til ulempene for natur og friluftsliv ved ulike vannuttak burde derfor vært belyst allerede i konsesjonssøknaden.

Oppsummering

Dagens reguleringshøyde på 1,0 m påfører Trollvann uakseptable skader og har negativ virkning på friluftslivet rundt Trollvann.

Konsesjonen må bygge på vannfaglige vurderinger og ikke på en forringet tilstand som er en konsekvens av mange års ulovlig praksis. Konsesjonen må sette vilkår som om mulig kan reversere de skader som er påført vannmiljø/biologisk mangfold og gjenopprette det naturlige livsmiljøet i Trollvann.

Konsesjonen må bygge på en avveining mellom naturmiljø, friluftsliv og alpinanleggets behov. Alpinanleggets behov for vannuttak er i søknaden beregnet til en reguleringshøyde på 85 cm. En samlet vurdering som også tar hensyn til naturmiljø og friluftsliv må føre til en mindre reguleringshøyde enn omsøkt.

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I GRORUDDALEN

Helge Braathen (sign.)

Leder

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Håkon Eide Gundersen (sign.),
Daglig leder

Bjørn Faafeng (sign.),
NOAs markagruppe